

۱۲۳۳

۲۵۰

ص ۲۰۰

۱

سیر

تائب حبيب الله

تقريرات و فرمايشات

مرجع مسلمين و شيعيان جهان فقيه اهل بيت عصمت و طهارت

مضرت آيه الله العظمى الشيف

المافظ بشير مسين النجفى (دام ظله الوارف)

مقدمه

سپاس خدایی را که کتاب را بر بنده اش نازل نمود تا او (صلی الله علیه و آله) هشداردهنده جهانیان باشد و درود و سلام بر کسی که به عنوان رحمتی از جانب خداوند برای عالمیان مبعوث شد. و درود و سلام بر خاندان نیکوکار و مبارکش و لعنت خدا بر دشمنانشان تا روز رستاخیز.

از لطف و رحمت خالق هستی بر بندگان این است که به آنان هستی بخشید تا برایشان راه پیشرفت به مراتب بالا و رسیدن به مقام قرب الاهی را فراهم نماید. از این رو پیامبران و فرستادگانی را مبعوث و کتاب ها و صحیفی را نازل نمود تا مردمان را به وسیله آنان به راه درست و اعمالی که آنان را به قرب حضرت حق می رساند ارشاد نماید. خداوند سبحان می فرماید: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾^۱ در حالی که خداوند سبحان از عبادت بندگان غنی است و محفوظ و منزّه است از اینکه ذره ای از خطای بندگان و گناه عاصیان به او ضرری رساند. و از عطف و مهربانی اوست که انسانها را در دنیا سکونت داد و آنان را امتحان نمود به انواع تکالیف و آزمایشان کرد تا خالص گرداند و نفس هایشان را صیقل دهد و دلهایشان را پاکیزه نماید. و این از حکمت بلند او و مقتضای این حکمت است که بندگان از لابلای مجاهدت ها و ریاضت های روحی و نفسانی به خداوند نزدیک می شوند. نزدیک شدن به این دریای رحمت از طی این مجاهدت ها محقق می شود و بنده به رضوان حضرت دوست خواهد رسانید.

پس در این میان تکالیفی است که بنده در اینها به اعتقادات معین رسد که از جمله آن اعتقادات، ایمان به خداوند سبحان و پیامبران و کتاب های هدایتشان و ایمان به رهبران و اولیای الهی و امامانی که منصوب از جانب حضرت حق هستند می باشد.

همچنین این تکالیف اعمال جوارحی و ظاهری را شامل میشود. تکالیفی عملی که حضرت حق آنان را از طریق وحی به پیامبران و فرستادگانش نازل نموده و ائمه معصومین (علیهم السلام) برای شاگردان و علمای دینی هم عصر خود که از نور هدایتشان بهره می بردند، روشن و تفسیر می نمودند.

یک دسته از تکالیف به تحریم برخی امور می پردازند که از علم خالق هستی به منشأ ضررها و مصیبت ها و موانعی که در مسیر قرب بنده به مولا برقرار است ناشی می شود. و به مقتضای حکمت خداوند بعد از آشکار نمودن راه خیر از شر و راه های رسیدن به ذات مقدس خود و بیان محرماتی که بنده را به فساد می کشاند و از مقام قدسش دور می سازد، بنده خود را مختار می گذارد و راه هدایت را به او نشان می دهد. و اینک او سالک است که با حسن انتخابش شکرگزار خالق خود باشد یا با روش نادرست و سلوک غلط، ناسپاس حضرتش بشود. و کسی را که مستحق واقعی هلاکت است هلاک نموده و کسی که مستحق واقعی حیات می باشد حیات می دهد. پاک و منزّه است خداوندی که خلق کرد از عدم هدایت کننده مهربان و رحیمی که دریای بخشش او تمامی ندارد و زیادی بخشش او سخاوت و کرمش را بیشتر می نماید. و او بسیار بخشنده و عزیز است.

وسعت رحمتش چنان است که به کمتر از این راضی نشود که بدنبال نجات انسان هایی باشد که نفس هایشان آنان را به زمین زده و قدم هایشان را لغزانده است. درونشان به دلیل اختیار غلط در دار بلا، آنان را در تمایلات رذایل و نیرنگهای شیاطین سقوط داده است. سقوطی که ناشی از لغزش در ظلمت عصیان در اعتقادات و یا در فروع احکام می باشد. پس خداوند درهای رحمتش را بر روی همگان گشوده است. راه های بازگشت به آغوش مهربانی اش را گشوده و سرچشمه توبه را باز نموده تا کشتی استغفار آنانرا به سواحل جود و کرمش برساند. بنابراین توبه دری است که خداوند برای بندگان خود باز نموده و کسانی که قلب هایشان به جهت انحراف از راه مستقیم، مکدر شده و صورت هایشان به تاریکی گناهان سیاه گردیده است. در این هنگام است که ندای رحمت الهی بلند شده تا آنان را از یاس و ناامیدی دور نماید و به خشوع در مقابل خداوند برساند و آنان را به تفکر در بازگشت به سوی رحمت پروردگار سوق دهد تا خستگی سفر را از آنان بزداید و خداوند در این رابطه میفرماید: ﴿قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ ۚ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ﴾^۱ و خداوند با این ندای رحمتش به وعده بخشش اکتفا نکرده است بلکه از هر نقطه ای که عطوفت هر مهربانی و رحمت هر بخشایشگری و محبت هر محبی بدانجا نرسد فراتر رفته است، او توبه و بازگشت را بر آنان

واجب نموده تا با ایجاد رغبتی که آنان را به اندیشیدن در توبه می کشاند و آنان را در این امر توانمند می کند و زمینه های بازگشت بندگان را فراهم می نماید و نیرو و توانی به آنان می دهد که موانع را از سر راه خود کنار زنند، و خداوند بندگان خود را به ساحت قدسی اش نزدیک می نماید.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

.....	مقدمه	۴
.....	توبه چیست و عامل آن کدام است	۸
.....	شروط توبه	۱۱
.....	شرط اوّل	۱۱
.....	عامل اوّل	۱۲
.....	عامل دوم	۱۵
.....	عامل سوم	۱۷
.....	عامل چهارم	۱۸
.....	شرط دوم	۲۷
.....	شرط سوم	۴۲
.....	شرط چهارم	۴۴
.....	شرط پنجم	۴۵
.....	شرط ششم	۴۶
.....	توبه عقلاً و شرعاً واجب است	۵۳
.....	توبه واجبی فوری است	۶۲
.....	توبه بر همگان واجب است	۷۵
.....	فایده بررسی توبه	۸۵
.....	در بررسی توبه و استغفار	۸۵
.....	اعتراف به گناه از جانب معصوم	۸۵

۸۵.....	تحلیل توبه و استغفار
۱۱۲.....	آنچه باید به آن توجه نمود
۱۱۳.....	منشأ اول
۱۲۹.....	منشأ دوم
۱۳۵.....	منشأ سوم
۱۳۶.....	نکته دوم: طلب آمرزش به طور جدی
۱۴۰.....	منشأ چهارم
۱۴۴.....	منشأ پنجم
۱۴۹.....	موانع و حجاب های توبه
۱۶۴.....	فواید توبه نمودن
۱۷۳.....	خاتمه ی بحث و چند مسأله
۱۷۳.....	اول: گناهان
۱۸۲.....	گناهان مورد غفلت واقع شده
۱۹۴.....	نصایح و فواید
۱۹۹.....	فهرست مطالب